

ובהאי דירושלמי שכתבתי ניחא לי מה דקשיא לי אמאי לא חשיב ב' דברים שאין להם שיעור לציצית ולולב דאמרינן במנחות פרק ד' (דף מא ע"ב) ציצית אין לו שיעור כיוצא בו ולולב אין לו שיעור ומוקי לה דאין לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה כדמפרש התם, ולפי דברי הירושלמי ניחא דהני אם מוסיף על שיעורן ועושה ציצית^[אוצר החכמה] ולולב גדולים יותר משיעור מצוותן אין בעשייתן מצוה ואין מקבלין שכר על זה יותר מכי עשה כשיעורן^(קכח):

אתה אומר בזבחים או אינו אלא בעופות ומנחות. הכי גרסינן. והרמב"ם כתב (בפרק א מהלכות חגיגה הלכה א) הראייה האמורה בתורה והוא שנראה פניו בעזרה ביו"ט ראשון של חג והביא עמו עולה בין מן העוף בין מן הבהמות משמע דהכי גרסינן או אינו אלא במנחות לחוד אבל בעופות יצא ידי חובת עולת ראייה.

וקשה לי דאם כן דאינו ממעט אלא מנחות לחוד למה ליה לתנא למתני תרי בבי בדינא קמא ממעט למנחות בבנין אב דחגיגה דזבחים דווקא בחגיגה ובדינא בתרא ממעט לשלמים מבנין אב מחגיגה דבראוויה לו דהיינו עולה דכולה כליל ולא שלמים תיפוק ליה דמנחות לא נמי מהאי דינא בתרא לחוד דבראוי לו לאפוקי מנחות דנקמצת ושיריה נאכלים לכהנים ובהאי דינא לחוד סגי למעוטי מנחות ודינא קמא למה לי לגמרי. אבל אי גרסינן בדינא קמא למעוטי נמי עופות אתי שפיר דעופות אי אפשר למעוטי מדינא בתרא דהא עולת העוף נמי כולה כליל ואע"ג דמנחות איפשר למעט מדינא בתרא כשלמים מכל מקום אינהו נמי מהאי דינא אימעט. אבל לגירסת הרמב"ם אין צריך דינא קמא כלל. ויש לומר דאפילו לגירסת הרמב"ם

דבכורים בעי שיריה נכרין אלא משום דבכורים איקרו תרומה כתרומה וחלה^[1234517] דכתיב תרומת ידך ואמר מר אלו בכורים ומהכא נפקא לן דבכורים חייבים עליהן מיתה וחומש כתרומה כדאמר בפרק ח' דיבמות (דף עג ע"ב) והוה אמינא דבעי נמי שיריה נכרין כתרומה, ומיהו קשה לי דשם בפ"א אדר' אילעי דיליף ראשית הגז מתרומה מנתינה נתינה אמר אי מה תרומה בעינן ראשית שיריה ניכרין וכו' אלמא שיריה ניכרין מתרומה מראשית נפקא ליה ואין להאריך כאן:

וגמילות חסדים ותלמוד תורה. נראה לי אע"ג דכייל לתלמוד תורה דאין לו שיעור בהדי הנהו לא דמי להו דהני לעיקר מצוותן יש להן שיעור למעלה אלא שאם רצה להוסיף מוסיף ואין שיעור למעלה לתוספת וכל שהוא מוסיף יש מצוה ומקבל עליה שכר וכדאמר בירושלמי ר"ב בעי ולמה לא תני אפר פרה ורוק יבמה ודם ציפור של מצורע ומשני לא חשיב אלא דבר שהוא מוסיף עליהם ויש בעשייתן מצוה ואלו אע"פ שהוא מוסיף אין בעשייתן מצוה. אבל יש קצבה ושיעור למצותן ואם רצה שלא להוסיף הרשות בידו. אבל תלמוד תורה עיקר מצוותו וחיוכו אין לו שיעור אלא מחויב ללמוד יום ולילה כפי כוחו וכן גמילות חסדים דמוקי לה בירושלמי בגמילות חסדים דבגופו נראה דדמי לתלמוד תורה דאין לו שיעור לעיקר שיעור מצוותו כתלמוד תורה ואע"ג דאמר בפרק קמא דנדרים (דף ח ע"א) האומר אשכים ואשנה פרק זה אשנה מסכת זו נדר גדול נדר לאלקי ישראל ומפרש הגמ' דאין זה מושבע ועומד מהר סיני דאי בעי פטר נפשיה בקריאת שמע שחרית וערבית אלמא יש שיעור לתלמוד תורה הא פירש שם הר"ן דמכל מקום מצוה מן התורה איכא משום ושננתם עיין שם.